

vklady vybrali, rozdělili a s sebou vzali. To mohou dědici učiniti přes to, že nemovitosti jsou posud v pachtu, a nelze navrhovatele, jenž tvrdí značnou, pozůstalé jmění vyčerpávající pohledávku, odkazovati na žalobu odpůrčí.

Čís. 7610.

I, jde-li o společnost podle obchodního zákona (čl. 266 obch. zák.), dlužno použití při řešení otázky, zda jeden společník má nárok na náhradu rozdílu, jež utrpěl ztrátou na vkladní knížce, vnesené do společnosti druhým společníkem, předpisů občanského zákoníka.

Dohodli-li se společníci, by místo peněžitého vkladu byla jedním společníkem do společnosti vnesena vkladní knížka banky, stala se vkladní knížka jich spoluvlastnictvím, předpokládajíc, že se stalo odevzdání.

Co platí o vkladních knížkách spořitelén, dlužno použití i na vkladní knížky peněžních ústavů (bank). Jsou-li takové vkladní knížky přijímány jako kauce nebo vadia, dlužno na ně pohlížeti jako na peníze a jako na nositele hodnoty a představitele obligačního práva jimi založeného.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1927, Rv II 223/27.)

Žalující stavitelské firmě a žalovanému staviteli byla zadána stavba gymnasia v O. Žalovaný složil příspěvek částečně v hotovosti, zbytek pak vkladní knížkou Moravsko-slezské banky na 60.000 Kč. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalující firma na žalovaném zaplacení 17.735 Kč 50 h, ježto se vkladní knížka Moravsko-slezské banky znehodnotila a neměla býti připsána na účet žalovaného u žalobkyně penízem 60.000 Kč, nýbrž toliko 36.000 Kč. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Strany shodují se v tom, že za účelem provedení stavby gymnasia v O., jim společně zadané, utvořily společnost a dohodly se, že provedou stavbu v poměru 6:4 a že v tom poměru rozdělí mezi sebou zisk. Mezi stranami došlo takto ke společenské smlouvě a k založení společnosti, jejímž účelem byl společný výdělek. Otázkou, zda šlo o společnost podle obč. zákona (§ 1175), či podle obchodního zákona (čl. 266), netřeba se zabývat, ježto v případě druhém použití jest při posuzování otázky, o níž tuto jde, pro nedostatek předpisů obchodního zákona předpisů uvedených v hlavě XXVII. obč. zákona (Staub-Pisko Kom. k čl. 266 obch. zák.). Závazek každého společníka pozůstával v poskytnutí příspěvků, o čemž rozhodoval předně obsah úmluvy (čl. 267 obch. zák.

a § 1187 obč. zák.). Po té stránce není sporno, že podle úmluvy měla žalobkyně složit hotově 150.000 Kč a žalovaný 100.000 Kč, na něž složil hotově 40.000 Kč. Pokud jde o zbývající hotovost 60.000 Kč tvrdí žalovaný v žalobní odpovědi, »že došlo mezi společníky k ujednání, že žalovaný na místo hotovosti 60.000 Kč, kterýžto peníz měl vložit do společnosti jako vklad, složí jako svůj vklad vkladní knížku Moravsko-slezské banky na 60.000 Kč, která dosud byla jako kauce u zemské finanční pokladny, a že tato vkladní knížka bude složena sdruženou firmou u zemské finanční pokladny jako kauce jménem sdružených firem žalobce a žalovaného a že na to v důsledku tohoto ujednání bylo žalovanému připsáno 60.000 Kč na jeho účtě u sdružené firmy k dobru a žalovaný nebyl povinen vkládati 60.000 Kč na hotovosti.« Toto tvrzení žalovaného je pro posouzení otázky, zda se vkladní knížka, o níž ve sporu jde, stala spoluvlastnictvím i žalující firmy, důležité, přihlíží-li se k němu s hlediska ustanovení § 1183 obč. zák., jehož jest tu použití. Neboť podle tohoto ustanovení zákona, vloží-li se peníze či věci spotřebitelné nebo sice nespotebitelné, ale v penězích oceněné do společnosti, pokládá se kmenové jmění takto utvořené proti společníkům, kteří k tomu přispěli, za společné vlastnictví. Tvrdí-li nyní žalovaný, že se strany dohodly, by žalovaný místo hotovosti 60.000 Kč vložil do společnosti řečenou vkladní knížku, příkládaly samy vkladní knížce význam vkladu na penězích. Nazírání toto nebylo by v rozporu se zákonem. Zpravidla není podstatného rozdílu mezi knížkami spořitelními a pravými vkladními knížkami spořitelními co do jich právní povahy vytčené v § 10 nového spořitelního regulativu ze dne 14. dubna 1920, čís. 302 sb. n. s. (rozh. čís. 4247). Podle tohoto ustanovení mají knížky ty povahu papírů majiteli svědčících, takže jest každý, kdo takovou knížku předloží, pokládán za řádného držitele a vyplácí se mu žádaná částka, pokud není výplatě na překážku řízení umořovací nebo zákaz soudní, a není-li vklad vázán způsobem přípustným podle stanov. Co platí o vkladních knížkách spořitelen, lze použiti také na vkladní knížky peněžních ústavů, na př. bank (Krainz-Ehrenzweig 2/I str. 230). Jsou-li proto takové vkladní knížky, pokud nejde o uvedené výjimky, přijímány jako kauce nebo vadia (§ 56 c. ř. s.), pohlíží se na ně v životě jako na peníze a jako na nositele hodnoty a představitele práva obligačního jimi založeného (rozhodnutí víd. nejv. soudu čís. 1563 a 3201 Gl. U. n. ř.). Bylo-li by tudíž prokázáno, že jest správným tvrzení žalovaného o úmluvě, podle níž měla vkladní knížka býti vkladem žalovaného do společnosti na místě hotovosti 60.000 Kč, nemohlo by podle § 1183 obč. zák. býti pochybným, že se vkladní knížka stala jako vklad peněžní, vložený do společnosti, spoluvlastnictvím obou společníků, tedy i žalobkyně, předpokládajíc ovšem, že se stalo také odevzdání, jakž vyžaduje ustanovení § 1181 obč. zák., podle něhož nenabývá se tohoto spoluvlastnictví bezprostředně již smlouvou společenskou, nýbrž podle pravidel věcného práva odevzdáním (§ 426 a 431 obč. zák.). Avšak otázkou, zda došlo mezi stranami k ujednání toho obsahu, jak tvrdí žalovaný, a zda nastalo také odevzdání vkladní knížky, se nižší soudy vůbec nezabývaly,

schází tudíž potřebné skutkové zjištění, takže nelze ve věci rozhodnouti. Jest proto nutným, aby bylo řízení v uvedených směrech doplněno.

Čís. 7611.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Stačí, že zaměstnanec věděl, že odměna za nedělní práci jest obsažena v úhrnkové odměně a že s tím souhlasil. Okolnost, že nebyla zaměstnanci poskytnuta jednou týdně nerušená přestávka aspoň 32 hodin, nemá vlivu na platnost úmluvy, podle níž byla odměna za nedělní práci zahrnuta v úhrnkové týdenní mzdě, nýbrž může mít v zápětí pouze následky trestní podle § 13 zák.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1927, Rv II 504/27.)

Žaloba zaměstnance proti zaměstnavateli o úplatu za práci přes čas a za práci nedělní byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Ve příčině nároku na odměnu za práci vykonanou podle tvrzení žalobce »přes čas« mimo dobu nedělní nepovažují nižší soudy za dokázáno, že žalobce pracoval přes čas, to jest více než 48 hodin týdně. Nemá tedy tento žalobní nárok skutkového základu, o nějž se opírá, a již tento důvod stačí k zamítnutí tohoto nároku aniž jest třeba řešiti otázku, mohl-li se žalobce hledíc ku předpisům zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. nároku na odměnu za práci přes čas platně vzdáti. Pokud pak jde o odměnu za práci nedělní, zjistil soud odvolací, že tato odměna byla započítána v týdenní mzdě a že žalobce za práce nedělní dostal zaplacen. Že žalobce věděl, že odměna za práce nedělní je obsažena v úhrnkové mzdě týdenní a že s tím souhlasil, je zřejmo z toho, že po celou dobu služební nároků na další odměnu za nedělní práci nečinil. Došlo tedy mezi ním a stranou žalovanou mlčky k úmluvě, podle níž byla odměna za nedělní práci obsažena v úhrnkové mzdě týdenní. Ježto pak zákon čís. 91/18 nezakazuje, by mzda za práce přes čas nebyla paušalována, jest úmluvu ať výslovně ať mlčky o tom učiněnou považovati za platnou. Podle zjištění soudu odvolacího byl žalobcův nárok na odměnu za práci nedělní uspokojen zaplacením úhrnkové mzdy týdenní, čímž zanikl (§ 1412 obč. zák.). Také tento důvod stačí k zamítnutí řečeného nároku žalobce a není ani tu třeba řešiti otázku vzdání se nároku. Nebylo-li zákonu čís. 91/18 žalovaným družstvem vyhověno v tom směru, že žalobci nebyla poskytnuta jednou týdně nerušená přestávka aspoň 32 hodin (§ 4 čís. 1), mohlo by to mít v zápětí následky trestní podle § 13 téhož zákona, nemá to však vlivu na plat-